

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษา

7.1 ศักยภาพการนำสุกรเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

การศึกษาสินค้าประเภทสุกรตามหลักเกณฑ์ ที่เหมาะสมต่อการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

7.1.1 มาตรฐานสุกร

สุกรในประเทศไทยมีหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานไว้อย่างชัดเจน คือ โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติเป็นมาตรฐานที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และสามารถควบคุมคุณภาพของเนื้อสุกร ได้จากตัววัดทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ผู้ซื้อเนื้อสุกรที่ได้มาตรฐานจะได้เนื้อสุกรที่มีคุณภาพแบบเดียวกัน นอกจากมาตรฐานเนื้อสุกรแล้ว หน่วยงานของรัฐบาลยังมีการกำหนดมาตรฐาน ที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมการผลิตสุกร คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการกำหนดมาตรฐานของฟาร์มสุกรตามประกาศกระทรวงเมื่อปี พ.ศ.2542 และ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติยังได้กำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสุกร เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมสุกรให้ที่ยอมรับในตลาดโลก

ในส่วนการบังคับใช้จะเป็นหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ที่ทำการสุ่มตรวจสุกรทั้งที่เป็นเนื้อสุกร และฟาร์มสุกรเพื่อให้ได้มาตรฐาน การปฏิบัติด้านการค้าในปัจจุบันการค้าสุกรจะใช้ผู้ที่ชำนาญในการเลือกสุกรมีชีวิตว่าสุกรตัวใดจะมีเนื้อแดงมาก และสุกรที่เป็นที่นิยมจะมีน้ำหนักตัว 100 กิโลกรัมขึ้นไป แม้ว่าจะยังไม่มีมาตรฐานชัดเจนสำหรับสุกรมีชีวิตในปัจจุบัน แต่ก็สามารถพัฒนา มาตรฐานขึ้นมาได้หากมีการนำสุกรมีชีวิตเข้าทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า ดังนั้นสุกรเป็นสินค้า ที่สามารถกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน

7.1.2 ความแปรปรวนราคาของสุกร

เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าความแปรปรวนของสุกรในระดับตลาดต่างๆ กับตลาดสหรัฐอเมริกาที่มีการซื้อขายสุกรมีชีวิต พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความของราคาสุกรในสหรัฐอเมริกามีค่าที่ 0.148 ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของตลาดสุกรในประเทศ ที่ระดับราคาขายส่งสุกรมีชีวิตระดับฟาร์ม และทั่วไป มีค่า C.V. สูงกว่า คือมีค่า 0.155 และ 0.169 นอกจากนี้สินค้าในระดับการค้า

เปลือกที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว โดยส่วนใหญ่จะมีค่า C.V. ไม่มาก คืออยู่ระหว่าง 0.105 ถึง 0.133 ยกเว้น ราคาขายเปลือกเนื้อสุกรชำแหละ เนื้อแดงมันเปลว และเนื้อแดงเศษมัน เป็นสินค้าส่วนที่มีปริมาณไม่มาก ซึ่งมีค่า C.V. ที่ 0.238 และ 0.219 ทำให้เห็นได้ว่าราคาของสุกรมีชีวิตของประเทศไทยมีความแปรปรวนด้านราคา มากกว่าตลาด CME ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงด้านราคาเพียงพอที่จะดึงดูดให้นักลงทุน และผู้ประกันความเสี่ยงเข้ามาทำการซื้อขายหากมีการนำสินค้าประเภทสุกรเข้ามาทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้าสินค้าเกษตรแห่งประเทศไทย

7.1.3 ปริมาณการผลิตและความต้องการสุกรในประเทศไทย

สุกรเป็นสินค้าปศุสัตว์ที่มีมูลค่าการผลิตเป็นอันดับหนึ่ง โดยในปี 2548 มีมูลค่าการผลิต 53,292 ล้านบาท สุกรในปี 2548 มีจำนวน 8,174,526 ตัว และมีผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร โดยจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในปี 2549 มีจำนวน 211,329 ครัวเรือน ในปี 2548 มีโรงฆ่าชำแหละสุกรจำนวน 1,400 โรงทั่วประเทศ , โรงงานผลิตอาหารสัตว์ 293 แห่ง , โรงงานแปรรูปที่ขึ้นทะเบียนอยู่จำนวน 81 โรงงาน , ตลาดนัดปศุสัตว์ 172 แห่ง และ สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร 24 แห่ง และมีอัตราการบริโภคสุกรของประเทศไทยที่ 11.73 กิโลกรัมต่อคนต่อปี

แม้ว่าอุตสาหกรรมสุกรไทยจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณการผลิตสุกรของประเทศไทยกับประเทศที่มีการซื้อขายสุกรในตลาดล่วงหน้าคือ เยอรมัน และสหรัฐอเมริกา พบว่าประเทศไทยยังมีปริมาณการผลิตสุกรน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตเหล่านี้ อย่างไรก็ตามผลผลิตสุกรมีชีวิตมีมูลค่ามากกว่ามันสับปะหลังที่ซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และเมล็ดดอกทานตะวันที่ทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้าแอฟริกาใต้

7.1.4 การส่งผ่านราคาสุกร

การส่งผ่านราคาของสุกร ณ ระดับตลาดต่างๆ พบว่า ที่ระดับราคาฟาร์ม และ ราคาสุกรชำแหละทั่วไป มีการส่งผ่านราคากันได้เป็นอย่างดี คือ ราคาทั้งสองระดับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลกระทบต่อตลาดทั้งสองระดับ ส่วน ณ ระดับราคาค่าปลีก การเปลี่ยนแปลงของราคาในระดับนี้จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาฟาร์ม และราคาขายส่งสุกรชำแหละ แต่การเปลี่ยนแปลงของราคาฟาร์ม และราคาขายส่งสุกรมีชีวิตชำแหละ จะไม่มีผลต่อราคาขายปลีก ดังนั้นในการนำสุกรเข้าซื้อขายในตลาดล่วงหน้านั้น ควรนำสุกรมีชีวิตเข้ามาทำการซื้อขายเนื่องจาก ณ ระดับราคาฟาร์ม เป็นระดับราคาที่ได้รับการผลักภาระต้นทุนต่างๆ มาสู่เกษตรกร เนื่องจากอุตสาหกรรมสุกร

ของประเทศไทยมี มีการเลี้ยงภายใต้พันธสัญญากับบริษัทใหญ่ รวมทั้งระบบตลาดที่มีการซื้อขายผ่านพ่อค้าคนกลางมาก และพ่อค้าคนกลางเหล่านี้จะสามารถผลักดันทุนต่างๆ ลงมาที่ราคาระดับเกษตรกรได้ แต่เกษตรกรไม่สามารถผลักภาระต้นทุนการดำเนินงานไปยังระดับราคาค้าปลีกได้ ดังนั้นสุกรมิจีวิตจึงเป็นระดับราคาที่อุตสาหกรรมสามารถนำมาใช้ซื้อขายเพื่อประกันความเสี่ยงได้เนื่องจากเป็นระดับราคาที่ได้รับอิทธิพลจากราคา ณ ระดับอื่นๆ

7.1.5 นโยบายเกี่ยวกับสุกรมิจีวิตของรัฐบาล

รัฐบาลได้มีนโยบายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสุกรมิจีวิต ผ่านทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกรมการค้าภายใน โดยมีมาตรการทางด้านการวิจัยและพัฒนา มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสุกรมิจีวิต มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์ มาตรการพัฒนาคุณภาพเนื้อสุกรมิจีวิต และผลิตภัณฑ์จากสุกรมิจีวิตให้ได้มาตรฐาน มาตรการลดมลภาวะจากฟาร์มสุกรมิจีวิตและโรงฆ่าสัตว์ มาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ซึ่งมาตรการต่างของทางรัฐบาลจะไม่เข้าไปแทรกแซงตลาดสุกรมิจีวิต จะเพียงเน้นการปรับปรุงด้านการผลิต และการควบคุมโรคให้ได้มาตรฐาน ซึ่งถือเป็นผลดีต่อการนำสุกรมิจีวิตเข้ามาทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

7.2 ศักยภาพการนำเข้าไก่เข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

การศึกษาสินค้าประเภทไข่ไก่ตามหลักเกณฑ์ ที่เหมาะสมต่อการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

7.2.1 มาตรฐานไข่ไก่

การจัดชั้นมาตรฐานไข่ไก่สามารถจัดชั้นมาตรฐานได้ชัดเจน และนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ง่ายเนื่องจากปัจจุบันการค้าไข่ไก่ได้ใช้ขนาดเป็นตัววัดมาตรฐานอยู่แล้วโดยแบ่งออกเป็น 7 เกรด หรือ เบอร์ 0 – 6 และแต่ละเบอร์จะมีช่วงของน้ำหนักแตกต่างกันออกไป และมีหน่วยงานที่ระบุมาตรฐานไว้อย่างชัดเจน คือ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นมาตรฐานที่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมไข่ไก่ เพื่อพัฒนาสินค้าให้เป็นยอมรับทั้งต่อผู้ผลิตเอง ผู้บริโภคในประเทศ และในระดับนานาชาติ นอกจากนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังมีการกำหนดมาตรฐาน

ฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ เป็นประกาศกระทรวงเพื่อให้ได้ฟาร์มเลี้ยงที่เป็นมาตรฐานในการผลิตเดียวกันทั่วประเทศ และยังสามารถทำการจัดชั้นมาตรฐานได้ง่ายทำให้ไก่ไข่มีศักยภาพ สามารถกำหนดลักษณะที่เหมือนกันของสินค้า ในการส่งมอบหากนำเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

7.2.2 ความแปรปรวนราคาของไข่ไก่

การเปรียบเทียบความแปรปรวนของราคาไข่ไก่ที่ซื้อขายในตลาด Central Japan Commodity Exchange โดยใช้ข้อมูลราคารายเดือนตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ปี 2001 ถึง เดือน ธันวาคม ปี 2006 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาอยู่ที่ 0.193 เมื่อทำการเปรียบเทียบกับราคาไข่ไก่ในประเทศไทยทั้งที่เป็นราคาขายปลีก และราคาขายส่งพบว่า ในระดับราคาขายส่ง ณ แหล่งผลิต ราคาขายส่งไข่ไก่คละ ราคาขายส่งไข่ไก่เบอร์ 3 ราคาขายส่งไข่ไก่เบอร์ 4 และ ราคาขายส่งไข่ไก่เบอร์ 5 มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมากกว่าค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของตลาด Central Japan Commodity Exchange คือมีค่า 0.24 0.209 0.219 และ 0.235 ตามลำดับ ในระดับราคาขายปลีกนั้นค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาไม่สูงมากนัก มีเพียงราคาขายปลีกไข่ไก่เบอร์ 5 เท่านั้นที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาสูงกว่าตลาด Central Japan Commodity Exchange คือ มีค่า 0.197 สินค้าที่เหมาะสมกับการนำเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าล่วงหน้า คือ ไข่ไก่เบอร์ 2 เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีสัดส่วนการผลิตมากที่สุด และมีความแปรปรวนราคาใกล้เคียงกับตลาดญี่ปุ่น

7.2.3 ปริมาณการผลิตและความต้องการไข่ไก่ในประเทศไทย

มูลค่าการผลิตไข่ไก่ของประเทศไทยในปี 2548 เท่ากับ 18,825 ล้านบาท ปริมาณการผลิตไข่ไก่ปี 2548 มีปริมาณการผลิตไข่ไก่จำนวน 7,621 ล้านฟอง มีอัตราการบริโภค 145 ฟองต่อคนต่อปี เป็นอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ มีการส่งออกไปยังต่างประเทศโดยส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อระบายสินค้าส่วนเกินภายในประเทศเป็นหลัก การส่งออกไข่ไก่ในปี 2549 มีการส่งออกไข่ไก่และผลิตภัณฑ์เป็นมูลค่าประมาณ 492.798 ล้านบาท

เมื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณการผลิตไข่ไก่ของประเทศไทยกับประเทศ ญี่ปุ่น ที่มีการซื้อขายสัญญาล่วงหน้าไข่ไก่ และประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเคยมีการซื้อขายไข่ไก่ในตลาด Chicago Mercantile Exchange พบว่าปริมาณการผลิตในปี 2546 ประเทศสหรัฐอเมริการมีการผลิตไข่ไก่ได้

89,183 ล้านฟอง ญี่ปุ่นผลิตได้ 41,846 ล้านฟอง ส่วนประเทศไทยผลิตได้ 9,240 ล้านฟอง ถือได้ว่ามีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

7.2.4 การส่งผ่านราคาไข่ไก่

การส่งผ่านราคาไข่ไก่ พบว่ามีการส่งผ่านราคาระหว่างตลาดขายปลีก และขายส่ง ณ ราคาฟาร์ม โดยไข่ไก่ที่ทำการวิเคราะห์ตั้งแต่เบอร์ 0 ถึง 3 การเปลี่ยนแปลงของราคาในระดับค้าปลีกมีผลต่อระดับราคาขายส่ง และการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาขายส่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับขายปลีก แสดงว่าโครงสร้างตลาดของการค้าไข่ไก่ ไม่มีผู้ค้ารายใดที่มีอิทธิพลเหนือตลาดในการ บิดเบือนกลไกราคา อันเนื่องเกษตรกรมีทางเลือกในการกระจายสินค้าให้แก่พ่อค้าได้หลายทางทำให้ไม่มีผู้ค้าใดสามารถผูกขาดการซื้อจากเกษตรกรอันจะมีผลทำให้กลไกราคาทำงานไม่เต็มที่ ถือเป็นตลาดแข่งขัน ซึ่งเหมาะสมกับหลักเกณฑ์สินค้าที่จะเข้าสู่ซื้อขายในตลาดล่วงหน้า

7.2.5 นโยบายเกี่ยวกับไข่ไก่ของรัฐบาล

นโยบายของรัฐบาลไทยต่อการผลิตไข่ไก่ รัฐบาลยังไม่มีบทบาทต่ออุตสาหกรรมการผลิตไข่ไก่มากนัก นอกจากจะดำเนินนโยบายในการส่งเสริมให้ความรู้เกษตรกรในการเลี้ยงไก่ไข่ เช่น การให้ความรู้ด้านควบคุมคุณภาพและมาตรฐานอาหารสัตว์ ยาสัตว์ ต่อมาเมื่ออุตสาหกรรมผลิตไข่ไก่มีการขยายตัวสูง มีการผลิตไข่ไก่อย่างแพร่หลายทั่วประเทศ ทำให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านการผลิต และการตลาดเพิ่มขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายเพื่อแทรกแซงการผลิตไข่ไก่โดยมีมาตรการ ด้านการผลิต คือ ทำการวิจัยพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์ ดำเนินการป้องกันโรคระบาดในไก่ ควบคุมการผลิตให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมการเลี้ยงแบบระบบปิด เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนก ควบคุมและเฝ้าระวังการระบาดของโรคไข้หวัดนก และช่วยเหลือเกษตรกรด้านอาหารไก่

ด้านการตลาด ดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดไข่ไก่ คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เป็นผู้พิจารณาอนุมัติเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่นำไปใช้รวบรวมไข่ไก่ส่วนเกินจากแหล่งผลิตเก็บเข้าห้องเย็น โครงการจัดการช่วยเหลือการส่งออกไข่ไก่ โดยช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในด้านการขนส่ง และการตลาดในการส่งออกไข่ไก่ เพื่อให้สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทยฯ ใช้รวบรวมไข่ไก่ส่วนเกินส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ แต่รัฐบาลไม่มีนโยบายในการแทรกแซงราคาของตลาดไข่ไก่

นโยบายของรัฐบาลจะมุ่งเน้นในการพัฒนาการเลี้ยงไก่ไข่ให้ได้ไข่ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมพัฒนาระบบการเลี้ยงให้มีมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มโอกาสในการส่งออก แต่จะไม่ใช้การ

แทรกแซงราคาเพื่อแก้ปัญหาราคาคงต่ำ มีเพียงแต่การเน้นตลาดส่งออกเพื่อระบายสินค้าส่วนเกิน ออกจากระบบเท่านั้น นโยบายการไม่แทรกแซงราคาของรัฐบาลจึงเสริมศักยภาพการซื้อขายไข่ไก่ ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า แต่จากการที่ไม่เน้นนโยบายที่มีทิศทางชัดเจนในการพัฒนาอุตสาหกรรม การเคลื่อนย้ายไข่ไก่ทำให้ศักยภาพในการเข้าซื้อขายในตลาดลดลงจากการที่อุตสาหกรรมมีขนาดเล็กเกินไป

7.3 ศักยภาพการนำน้ำมันปาล์มเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

การศึกษาสินค้าประเภทน้ำมันปาล์มตามหลักเกณฑ์ ที่เหมาะสมต่อการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

7.3.1 มาตรฐานน้ำมันปาล์ม

การกำหนดมาตรฐานน้ำมันปาล์มในประเทศไทย ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 56 กำหนดมาตรฐานของน้ำมันปาล์มที่ได้มาตรฐานไว้อย่างชัดเจน น้ำมันปาล์มเป็นสินค้าที่ใช้ในอุตสาหกรรมเป็นหลักในการค้าจึงมีมาตรฐานที่สามารถตรวจสอบได้ทางเคมี จากโรงงานที่รับซื้อ ดังนั้นการจัดมาตรฐานของน้ำมันปาล์ม จึงมีชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีศักยภาพการนำเข้ามาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

7.3.2 ความแปรปรวนราคาของน้ำมันปาล์ม

ราคาน้ำมันปาล์มดิบ และน้ำมันในเมล็ดปาล์มดิบของมาเลเซีย ที่มีการซื้อขายล่วงหน้าอยู่ มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนอยู่ที่ 0.126 และ 0.101 ซึ่งเมื่อทำการเปรียบเทียบกับราคาในระดับต่างๆ ของน้ำมันปาล์มในประเทศไทย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนของราคาน้ำมันปาล์มในประเทศไทย ที่ระดับราคาต่างๆ นั้นมีค่าสูงกว่า ราคาในตลาดมาเลเซียที่มีการซื้อขายล่วงหน้า น้ำมันปาล์มดิบ โดยระดับราคาที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนสูงสุด คือ ราคาขายส่งน้ำมันปาล์มดิบเกรด เอ และ บี เท่ากับ 0.3 ราคาขายส่งผลปาล์มทั้งทะลาย เท่ากับ 0.3 ราคาขายส่งน้ำมันในเมล็ดปาล์มดิบ 0.263 และราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มบรรจุปี๊บ เท่ากับ 0.156 สรุปได้ว่าราคาในประเทศไทยมีความเสี่ยงมากเพียงพอที่จะดึงดูดนักลงทุนและผู้ประกันความเสี่ยงให้เข้าทำการซื้อขายน้ำมันปาล์มดิบในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยจากที่มีค่าความแปรปรวนสูงสุด และเป็น

สินค้าพื้นฐานสำหรับหลายอุตสาหกรรม ทำให้ความเสี่ยงด้านราคาของน้ำมันปาล์มดิบส่งผลต่อต้นทุนในการดำเนินงานของโรงงาน ซึ่งหากมีการนำน้ำมันปาล์มดิบเข้ามาทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า จะให้โรงงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นเกษตรกร สามารถมีเครื่องมือในการประกันความเสี่ยง จึงถือได้ว่ามีศักยภาพในการซื้อขายล่วงหน้า

7.3.3 ปริมาณการผลิตและความต้องการน้ำมันปาล์มในประเทศไทย

การผลิตในประเทศไทยในภาคการันปี 2550 มีเนื้อที่ให้ผลจำนวน 2.739 ล้านไร่ เนื้อที่ให้ผล มีเนื้อที่ให้ผล 2.739 ล้านไร่ ผลผลิต คาดว่าจะได้ 7.378 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ คาดว่าจะได้ประมาณ 2,694 กิโลกรัม สถานการณ์การผลิต ในปี 2550 ผลผลิตปาล์มน้ำมันในรูปผลปาล์มสดทั้งหมด 7.378 ล้านตัน ผลผลิตมีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีเนื้อที่เริ่มให้ผลในปี 2550 จำนวน 3.65 แสนไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมในการผลิตปาล์มอยู่ในจังหวัดภาคใต้ โดยจังหวัดในภาคใต้ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง สตูล พังงา และ นครศรีธรรมราช ซึ่งมีเนื้อที่ยังไม่ให้ผลเกือบ 7 แสนไร่

ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มของประเทศไทย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย แต่โดยส่วนใหญ่จะนำน้ำมันปาล์มดิบไปใช้เพื่อผลิตต่อในโรงงานอุตสาหกรรม โดยผ่านกรรมวิธีและการบรรจุอีกขั้นตอนหนึ่ง รวมทั้งน้ำมันปาล์มและส่วนประกอบของน้ำมันปาล์ม ไม่ว่าจะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ แต่ไม่ได้ตัดแปลงทางเคมี คือ เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นน้ำมันปรุงอาหาร เป็นไขทั้งใช้บริโภคและใช้เป็นอาหารสัตว์ หรือวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่อง นอกจากนี้ในปัจจุบันมีการนำน้ำมันปาล์มไปใช้แทนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไบโอดีเซล ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีความต้องการมากขึ้น รวมทั้งมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มเป็นจำนวนมาก

แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณผลิตน้ำมันปาล์มของไทยและมาเลเซีย ยังถือว่าไทยมีผลผลิตน้อยกว่ามาเลเซียมาก แต่แนวโน้มในการขยายพื้นที่ปลูกของประเทศไทย ทำให้อนาคตปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มของประเทศไทยจะมีมากขึ้น เนื่องจากความต้องการภายในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นจากความต้องการนำไปใช้เพื่อผลิตพลังงานทดแทน และการส่งเสริมของรัฐบาลให้ขยายพื้นที่ปลูก ซึ่งจุดนี้จะช่วยส่งเสริมศักยภาพการซื้อขายล่วงหน้าของน้ำมันปาล์มดิบ ในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

7.3.4 การส่งผ่านราคาน้ำมันปาล์ม

การส่งผ่านของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มดิบราคาพบว่า การส่งผ่านราคาของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มมีการส่งผ่านราคาจากระดับราคาที่เกษตรกรได้รับ ไปสู่ระดับราคาค้าส่ง และจากระดับราคาค้าส่ง ไปสู่การค้าปลีก ซึ่ง ราคาในระดับการค้ำส่งน้ำมันปาล์มดิบ จะได้รับผลกระทบจากทั้งราคาน้ำมันปาล์มสำเร็จ รูป และ ผลปาล์มทั้งทะเลาะ โดยจะทำหน้าที่ส่งผ่านราคาจากระดับการค้าปลีก ไปยังระดับเกษตรกร ซึ่งราคาน้ำมันปาล์มดิบถือได้ว่าเป็นสินค้าที่มีความต้องการสูง จากการทำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมได้หลายประเภท และโครงสร้างตลาดน้ำมันปาล์มถือได้ว่าเป็นตลาดแข่งขัน ทำให้ไม่มีผู้ค้ารายใดมีอำนาจในการแทรกแซงราคาตลาดจึงเป็นระดับราคาสินค้าที่เหมาะสมกับการนำเข้าซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

7.3.5 นโยบายเกี่ยวกับน้ำมันปาล์มของรัฐบาล

ปัจจุบันนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน คือ การกำหนดยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี 2547 โดยมีเป้าหมายที่จะทำการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ได้ 10 ล้านไร่ภายในปี พ.ศ. 2572 เพื่อให้มีปริมาณผลผลิตปาล์มสด 25 ล้านตัน หรือผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ 4.50 ล้านตัน โดยจะเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ให้ได้เฉลี่ยไร่ละ 2.8 ตัน และรักษาคุณภาพผลปาล์มสดให้มีอัตราน้ำมันไม่ต่ำกว่า 18% ขณะเดียวกันจะดำเนินการเพิ่มมูลค่าผลปาล์มจากการแปรรูปอย่างง่าย เป็นการแปรรูปผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง โดยจัดตั้งเมืองอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มครบวงจร มีเป้าหมายในการมุ่งสู่การเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มในระดับโลก และสร้างแหล่งพลังงานทดแทนที่ยั่งยืนในประเทศ

นโยบายที่รัฐบาลกำหนดจะไม่เน้นการใช้การแทรกแซงราคาในระยะสั้นเพื่อแก้ปัญหา แต่มุ่งเน้นการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิต เป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม การให้กลไกตลาดดำเนินโดยไม่มีแทรกแซง หรือให้การอุดหนุนจากรัฐด้านราคา จะส่งผลให้อุตสาหกรรมเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการนำน้ำมันปาล์ม เข้ามาทำการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าในหลักเกณฑ์ที่ว่า ไม่ควรมีนโยบายในการแทรกแซงราคาตลาดจากรัฐบาล จากนโยบายทั้งหมดของรัฐบาลนั้นส่งเสริมศักยภาพในการซื้อขายน้ำมันปาล์มดิบในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เนื่องจากการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมแข็งแกร่ง มีการขยายผลผลิต และไม่มียุทธศาสตร์แทรกแซงด้านราคา

7.4 ข้อเสนอแนะ

สินค้าเกษตรที่ทำการศึกษาที่ประสบปัญหาเดียวกัน คือ ความผันผวนด้านราคา การศึกษาพบถึงปัจจัยที่สนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อการนำสินค้า สุกกร ไข่ไก่ และน้ำมันปาล์ม เข้าทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า ซึ่งหากต้องการนำสินค้าเข้ามาทำการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า จำเป็นต้องมีการแก้ปัญหา เพื่อเตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้

1. การนำสุกรเข้าซื้อขายในตลาดล่วงหน้า ควรนำสัญญาสุกรมีชีวิตเข้าซื้อขาย เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีความเสี่ยงของราคามาก และมีผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากเช่นกัน แต่ยังไม่มีความมาตรฐานที่ชัดเจนของสุกรมีชีวิตแต่ก็สามารถพัฒนาการจัดชั้นมาตรฐานได้ และมีโครงสร้างตลาดที่เสี่ยงในรูปแบบภายใต้สัญญาฉบับใหญ่ในสัดส่วนกว่าร้อยละ 30 หากเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการซื้อขายสุกรล่วงหน้าพบว่าสัดส่วนการเสี่ยงแบบพันธะสัญญาสูงกว่าประเทศไทย แม้ว่าสุกรจะมีปริมาณการผลิตไม่มากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ แต่ก็ยังมีมูลค่าการผลิตที่มากกว่ามันสำปะหลัง และเมล็ดดอกทานตะวันในประเทศแอฟริกาใต้ ทำให้ยังมีศักยภาพสามารถนำเข้าซื้อขายในตลาดล่วงหน้า โดยอาจพิจารณากำหนดขนาดสัญญาขนาดเล็ก และปริมาณสูงสุดในการถือครองสัญญาเพื่อลดอุปสรรคนี้ รูปแบบการซื้อขายอาจใช้ดัชนีราคาอ้างอิงจากราคาตลาดที่สำคัญของประเทศ เช่น ราคาจากสมาคมผู้เลี้ยงสุกร บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ ราคาจากตลาดสำคัญทั่วประเทศ และราคาจากโรงงานบางเกล้า เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของราคาสุกรมีชีวิตของทั้งประเทศได้อย่างแท้จริง

2. การนำไข่ไก่เข้าซื้อขายในตลาดล่วงหน้า ควรนำไข่ไก่เบอร์ 2 เข้าทำการซื้อขาย เนื่องจากเป็นไข่ไก่ที่มีสัดส่วนปริมาณการผลิตสูงสุด แม้ว่าไข่ไก่จะมีปริมาณการผลิตไม่มาก แต่สามารถแก้ไข ได้จากการกำหนดขนาดสัญญาขนาดเล็ก และปริมาณการถือครองสัญญาสูงสุด รูปแบบการซื้อขายอาจทำการซื้อขาย โดยใช้ดัชนีอ้างอิงเหมือนในต่างประเทศ เนื่องจากการซื้อขายรูปแบบนี้ จะลดภาระในการส่งมอบสินค้า และใช้ราคาเฉลี่ยจากไข่ไก่ทั่วประเทศ เพื่อให้ได้ราคาที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริง โดยราคาอาจคำนวณจากราคาอ้างอิงจากรมการค้าภายใน ตลาดค้าไข่ไก่ กรุงเทพฯ และจังหวัดที่สำคัญ ราคาจากสมาคมผู้เลี้ยงและผู้ส่งออกไข่ไก่ เป็นต้น ซึ่งจะสามารถเป็นเครื่องมือในการประกันความเสี่ยงด้านราคาให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. น้ำมันปาล์ม ถือเป็นสินค้าที่มีศักยภาพมากที่สุดในการซื้อขายล่วงหน้า เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างตลาดที่มีการแข่งขัน มีการส่งผ่านราคาจากระดับผลปาล์ม ไปสู่ระดับน้ำมันปาล์มดิบ และจากระดับน้ำมันปาล์มดิบไปสู่้ำมันปาล์มสำเร็จรูป มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก มีแนวโน้มที่สามารถดึงดูดนักลงทุนจากประเทศ

มาเลเซียเข้ามาทำการซื้อขายในตลาดไทยได้ แม้ว่าปริมาณการผลิตจะมีน้อยเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย แต่ผลผลิตมีแนวโน้มเติบโตขึ้นในอนาคต จากแผนยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมัน และการสนับสนุนอย่างจริงจังของรัฐบาล โดยสินค้าที่เหมาะสมกับการซื้อขายในตลาดล่วงหน้า คือ น้ำมันปาล์มดิบ เนื่องจากเป็นสินค้าที่ใช้เป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมได้หลายประเภท และมีการส่งผ่านราคาไปสู่เกษตรกรทำให้ทั้ง โรงงานผู้ผลิต อุตสาหกรรมอื่นๆ และเกษตรกร สามารถใช้ การซื้อขายล่วงหน้าน้ำมันปาล์มดิบในการประกันความเสี่ยงได้

7.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เน้นการวิเคราะห์ศักยภาพของตัวสินค้าแต่ไม่ได้ประเมินถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ความเข้าใจของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมต่อการซื้อขายล่วงหน้า โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่สนับสนุน หรือ เป็นอุปสรรคต่อการซื้อขาย และความเห็นของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมว่ามีความต้องการในการซื้อขายสินค้าในตลาดล่วงหน้าหรือไม่ ซึ่งความรู้ความเข้าใจ และโครงสร้างพื้นฐาน ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการซื้อขายล่วงหน้าของสินค้าในตลาดล่วงหน้า